

Stanowisko
Zarządu Związku Miast Polskich
**w sprawie wysokości środków przeznaczonych na pokrywanie kosztów
obsługi świadczeń rodzinnych oraz świadczeń funduszu alimentacyjnego**

Zarząd Związku Miast Polskich wnosi o zwiększenie środków na obsługę świadczeń rodzinnych oraz świadczeń funduszu alimentacyjnego do wysokości rzeczywistych kosztów realizacji tego zadania przez gminy.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych oraz art. 31 ust 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zadania te są zadaniami zleconymi z zakresu administracji rządowej. Artykuł 33 i odpowiednio art. 31 ust 1 wspomnianych wyżej ustaw stanowią zaś, że zadania te i koszty ich obsługi, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz składki na ubezpieczenia zdrowotne są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty obsługi oceniono na poziomie 3% otrzymanej dotacji na świadczenia oraz składki, przy czym nie może to być kwota niższa niż 6000 zł dla gminy rocznie.

Komisja Polityki Społecznej Związku Miast Polskich stwierdziła, że ustalona w ustawie o świadczeniach rodzinnych oraz ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, proporcja kosztów obsługi do wysokości środków przeznaczanych na świadczenia rażąco odbiega od rzeczywistych kosztów ponoszonych przez gminy na obsługę tych zadań. Środki te nie wystarczają na ogół na płace dla odpowiedniej ilości pracowników bezpośrednio zaangażowanych w obsługę klientów. Koszty obsługi organizacyjnej, finansowej i prawnej obciążają gminy. Podkreślić też należy, że dokonywane nowelizacje ustaw, skutkujące koniecznością dokonywania zmian wszystkich decyzji administracyjnych dotyczących realizowanego zadania, nie są zwykle powiązane z wydatkowaniem środków na świadczenia, a więc nie powodują zwiększenia kwoty na obsługę tego procesu. W tej sytuacji gminy zmuszone są do finansowania tych kosztów ze środków własnych.

Zadania te są realizowane przez osoby i jednostki organizacyjne, które wykonują także inne obowiązki z zakresu polityki społecznej. Ze względu na trudność w ich wyodrębnieniu nie jest możliwa dokładna ocena proporcji kosztów obsługi i samych świadczeń. Sytuację dobrze obrazuje przykład jednostki realizującej zadania z zakresu świadczeń rodzinnych, alimentacyjnych oraz dodatków mieszkaniowych i pomocy materialnej dla uczniów (centrum świadczeń w mieście na prawach powiatu): przyjmując za wskaźnik liczbę pracowników realizujących poszczególne zadania – 83% realizuje zadania zlecone, podczas gdy udział dotacji z budżetu państwa w kosztach całej jednostki wynosi nieco ponad 32 %.

Należy także zwrócić uwagę na fakt, że w innych ustawach, a także w obsłudze środków unijnych, ryczałtowy wskaźnik finansowania obsługi podobnych zadań jest znacznie wyższy niż ustalony dla JST przy zadaniach, o których mowa w niniejszym stanowisku.

W celu usprawnienia realizacji tych ważnych społecznie zadań przez gminy Zarząd proponuje **podwyższenie** ryczałtowej kwoty kosztów obsługi **z 3% do 5%** przekazywanej dotacji na świadczenia i składki na ubezpieczenia społeczne.

Koszalin, 11 grudnia 2009 r.

Za Zarząd

Ryszard Grobelny
PREZES ZWIĄZKU